

Școala noastră și războiul.

De

Dr. Ion Mateiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sibiu.

Tiparul Tipografiei Arhidiecezane.

1915.

Școala noastră și războiul.

De

Dr. Ion Mateiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sibiu.

Tiparul Tipografiei Arhidiecezane.

1915.

I.

Deslănțuirea furtunoasă a încăierării nebune dintre semințiile pământului, a trebuit în mod fatal să apuce în vârtejul ei impetuos și școala românească din Ardeal și Ungaria. Deodată cu ordonarea mobilizării generale, învățătorii noștri, cari în razele de foc ale soarelui de August își plimbau privirile senine peste lanurile holdelor coapte, cutremurați de fiorul unui adânc sentiment, au lăsat din mâni secerea fierbinte, și s'au dus la hotare unde-i chemă înalta datorie cătră țara primejduită de avalanșa cutropitorilor.

Alătura de miile de credincioși ai satelor noastre cari se grăbiau sub steagurile regimentelor, am putut să vedem și pe iubiții noștri învățători, trecând cu fața palidă de munca istovitoare a școlii. Destinele sorții nemiloase i-a smuls brusc dintre cei patru pereți albi, unde sufletul lor se zbugiumă zi de zi spre a desluși tainele slovei, mulțimii de copilași înghesuți în șiragul de bănci mărunte. Ce durere a trebuit să cuprindă pe acești devotați luminători în momentul, când și-au părăsit catedrele de care și-au legat vieața. Ei nu vor mai gustă din atmosfera de seninătate a jocurilor de elevi în lunțile înverzite, ori din armonia înălțătoare a cântecelor populare. Nici creta nu va mai așeză pe tabla din colț, în slove frumos înșirate, numele consănzenerelor ori eroilor din baladele literaturii românești. De acum condeiul care alergă neobosit în cadrele unui articol, peste rubricile registrelor de școală, sau în corectarea ingrată a caetelor de lucrări, va

încremenî pe călimara catedrei părăsite. Și elevii vor rămânea cu privirile pierdute în zare. Dascălul lor s'a dus pe drumuri lungi de mare primejdie, ca Feții frumoși a căror poveste minunată de atâteaori le-a înfiorat sufletul și le-a hrănit fantazia. Părăsiți cum sunt, ei zboară cu închipuirea pe aripile basmelor, și așteaptă ziua când dascălul lor se va întoarce sănătos și voinic, pe umăr cu buzduganul roșit de sângele smeului răpus... Căci o iubire strânsă, tainică s'a înfiripat în inima acestor copii pentru învățătorul, care în lungile ceasuri de iarnă posomorâtă, le picura în suflet dulceața poveștilor fermecate. Acum toate s'au dus și a rămas numai amintirea lor induioșată. Dascălul a închis în dulapul său învechit metodică limbii românești și a încins spada de luptător.

Amintirea eroilor dela Arcole și Solferino îi cutremură pieptul și-i înfierbântă tâmplele. Mănat de instinctul gloriei strămoșești, el se avântă pe câmpiile Galiției în ploaia de gloanțe dușmane, înfruntă cu bărbăție viscolul iernii din văgăunile Carpaților, trece cu sufletul aprins pe câmpiile Poloniei și întinsele stepe ale Rusiei, încălzit pretutindeni de văpaia unui ideal sfânt. În focul distrugător al tunurilor dela Isonzo ca și în tirul drăcesc al carabinelor dela Valjevo, ori în asaltul biruitor dela Ivanogorod, figura învățătorului din Ardeal strălucește în lumina suferințelor mute și a eroismului înălțător.

Așa-l vede mintea înflorită a elevului, ce țese în somnul nopților odisea războiului depărtat și așa ni-l zugrăvește raportul tremurat al comandanților plini de îngrijorare.

Zilele s'alungă nebunește în vaietul răniților și urletul de durere al muribunzilor din tranșeele câmpiilor încrustate de sânge. Învățătorul aleargă la

tovarășii din satul lui, leagă rana adâncă, mângăie și dă nădejde. Ororile războiului nu i-au sălbătăcit simțirile și nu l-au despoiat de iubirea care-l leagă de frații aceluiaș sânge străbun. De aceea stingerea unui învățător, înseamnă acolo o tristă înmormântare și un prilej de dureroasă jale. Atunci tremură genele și se umezesc ochii bătrânilor tovarăși. Cantilenele tânguitoare dela prohod și glasul înduioșat al preotului care citește evanghelia mântuitoare, îi supune, îi înghenunche în fața mormântului ce aburește. E o clipă de sfințenie, o atmosferă de biserică. Deodată reveria se curmă la sunetul înfrigurat al goarnei ce vestește primejdia. Eroii sar buimăciți, își fac cruce aruncând o ultimă privire fugară asupra mormântului iubit și cu puștile încărcate, să răped asupra tranșeelor blăstămate. Lupta fierbe sălbatecă în amurgul serilor, urlând despletită prin copacii desbrăcați de podoaba frunzelor arămii; văzduhul se cutremură de lavina obuzelor pustiitoare, oameni și cai se rostogolesc grămadă sub gloanțele mitralierelor ce seceră îngrozitor. Apoi a doua zi încăerarea începe cu aceeași furie de fiară neînblânzită, până când într-o dimineață istoviți de puteri și biruiți de nostalgie, luptătorii vor flutura deasupra îngrozitoarelor hecatombe steagul alb, simbolul păcii universale.....

În căsuțele albe de sub creasta munților, e fierbere neobicinuită. Să 'ntorc vitejii. Clipe de bucurie și de jale. Cu ei sosește și învățătorul. Copiii îl așteaptă cu cântece și flori. El îi îmbrățișează cu ochii umezi și urcă catedra. Cu glasul înecat de emoție începe povestea. Și vorba curge domoală, măsurată când se înfiripă icoana drumului spre țările îndepărtate. Ea prinde avânt la amintirea celor dintâi atacuri, ochii dașcălului încep să

schinteieze când zugrăvește avântul părinților în sângeroasele lupte dela Doberdo, și înfigerea celui dintâiu steag în redua cucerită îi saltă pieptul decorat, îmbujorându-i fața de mucenic. Rana dela frunte și glonțul din piciorul stâng, impresionează cu putere biblică inima elevilor ce ascultă transfigurați. Ei plâng de bucurie. Sufletul lor se cutremură, se zbuciumă, ca să se înalțe înseninat sub puterea cuceritoare a epopei războinice, zugrăvită de graiul tremurat al eroului ce stă la catedră. Apoi într'o pornire de însuflețire instinctivă, dascălul și elevii se trezesc îmbrățișați în accentele înălțătoare ale cântării din 48. În atmosfera de strălucire ce plutește ca o solie cerească peste capetele cântăreților, umila școală din umbra bătrânilor munți încetinați pare o vastă biserică, în care sufletul românesc prăznuște sărbătoarea învierii sale.....

A fost cea dintâi și cea mai adevărată lecție de istorie națională.....

II.

Dar visul de vrajă să destramă în vuetul granatelor, ce spintecă văzduhul aprins. Și mintea, supunând zborul fantaziei neodihnite, să întreabă cu răceala omului de cifre, cine sunt acești eroi, cari în vederea unei sorți mai bune a școlii românești, să jertfesc astăzi pentru apărarea Tronului și onoarea Țării? Datoria noastră e să-i cunoaștem pe toți, să le fixăm numele și vitejiile, nu numai ca un exemplu de luminat patriotism pentru generațiile viitoare, ci mai ales ca o mărturie istorică despre valoarea și importanța școlii românești în vieța culturală a statului ungar. Această pagină va fi o splendidă desmințire a numărșilor paragrafi, subt povara căror școala românească suferă de atâtea decenii, fără a

se putea desvoltă în cadrele principiilor de educație sănătoasă. Avem însă toată nădejdea, că stăpânirea țării, care și în cursul războiului a arătat multă bunăvoință prin măsurile ce le-a luat în chestiuni școlare, nu va întârziă, după încheierea păcii, să *reîntegreze școala românească în drepturile ei firești.*

Aceasta va fi cea mai frumoasă compensație a jertfelor de sânge, aduse de corpul didactic primar român, pe câmpul războaielor înverșunate.

Până la sosirea acestei zile de «dreaptă sărbătoare», suntem obligați să cuprindem în consemnări exacte, pe toți învățătorii români chemați la apărarea țării. Va trebui să se facă o «Carte de glorie războinică a școlii românești», în care să se eternizeze chipul, activitatea și eroismul tuturor învățătorilor care au făcut campania acestui războiu fără păreche. Probabil, că și în această privință inițiativa o va lua secția școlară a Asociațiunii noastre. În credința, că și celelalte eparhii vor urma exemplul nostru, dăm în cele următoare consemnarea învățătorilor-soldați, din arhidieceza ortodoxă a Transilvaiei.

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
Tractul Abrud:				
1.	Virgil Bran *	Valea-Bulzului	23	
2.	Ioan Danciu *	Bucium-sat	23	
3.	Parteniu Duca	Zlatna	22	
4.	George Fleșeriu	Trâmpoele	23	
5.	Dumitru Magda	Galați	64	
6.	Ioan Micu	Bucium-Isbita	23	
7.	Ioan Păcurariu	Abrud	23	
8.	Ioan Simulescu	Abrudsat	64	
9.	Ioan Vodă *	Feneș	22	

* Învățătorii însemnați cu steluță, au fost asentați în cursul războiului. La intervenția Consistorului arhidiecezan, ei au fost scutiți de armată pe timp nedeterminat.

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
Tractul Agnita:				
1.	Andrieu Alexandru	Ilimbav	23	
2.	George Bânda	Fofeldea	31	
3.	Ioan Bârsan	Șoarș	31	
4.	Nicolae Bugneriu	Cincul-mare	31	
5.	Ioan Călborean *	Seliștat	23	
6.	Ioan Cetean	Țichindeal	50	
7.	Aug. Cichindelean *	Alțina	23	
8.	Simeon Dragoman	Nocrich	23	
9.	Iancu Dragota	Chirpăr	23	
10.	George Gabor	Rodbav	31	
11.	Nicolae Gherghel	Șomărtin	31	
12.	Iosif Gligor	Bendorf	23	
13.	Zaharie Muntean	Merghindeal	23	
14.	Vasilie Nastea	Vărd	23	
15.	Nicolae Neamț	Zlagna	23	
16.	Ioan Nistor	Hundrubechiu	31	
17.	Ioan Porcea	Bârghiș	31	
18.	Nicolae Răduțiu	Ighisdorful-român	23	
19.	Ioan Șerban	Proștea	31	
20.	Emanuil Suciu *	Măgărei	23	
21.	Nicolae Suma	Ghijasa-inf.	24	
22.	Octavian Sumea	Marpod	31	
23.	Macedon Turcu *	Iacobeni	23	
24.	Aurel Varga *	Șulumberg	23	

Tractul Alba-Iulia:

1.	Gavriil Bogdan	Ighiu	21	
2.	Teodor Bogdan *	Totoiu	21	
3.	Nichifor Borza	Bucerdea-vinoasă	23	
4.	Ioan Bucur *	Limba	23	
5.	Nicolae Cirlea *	Gârbova de sus	23	
6.	George Colda	Cetea	23	
7.	Emanuil Comanescu	Mihălțiu	23	
8.	Stefan Cotoară *	Pâclișa	23	
9.	Ioan Giurca	Drâmbariu	23	
10.	Simion Lazar	Măgina	50	
11.	Ilie Mihaiu	Alba-Iulia-maieri	23	
12.	Șofron Mitrea	Rimeț-sat	50	

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
13.	Vasilie Oniciu	Meteşiu	50	
14.	Ioan Pârvu *	Brădeşti	50	
15.	Emilian Repede	Geoagiu-de-sus	23	
16.	Ioan Rusan *	Ampoiţa	50	
17.	Vasilie Şandru	Oarda-de-jos	64	
18.	Ioan Stan	Cetea	21	
19.	Petru Varvara *	Poiana	50	

Tractul Avrig:

1.	Ilie Aleman	Avrig	23	
2.	George Banciu	Avrig	31	
3.	Toma Bobanga	Porceşti	31	invalid
4.	Filimon Boeriu	Ucia-de-jos	31	a căzut
5.	Alexandru Bratu	Porumbacul-inf.	31	
6.	Dionisie Calefariu	Corbi	23	
7.	Toma Calin *	Sebeşul-superior	23	
8.	Victor Dejenariu *	Viştea-superioară	23	
9.	Ioan Din	Drăguş	23	prisonier
10.	Aurel Doican *	Sebeşul-superior	23	
11.	Stefan Frâncu	Porumb.-sup.-apus.	23	prisonier
12.	Vasile Jurcovan	Drăguş	31	
13.	Vasile Lăzăriciu	Porumb.-sup.-apus.	23	
14.	Ioan Mânduc *	Viştea-superioară	23	
15.	Ilie Mateş	Glâmboaca	31	
16.	Popoviciu Mondoc	Sebeşul-sup.	23	
17.	Isaia Popa	Arpaşul-sup.	23	
18.	Vasile Popianos	Porumb.-sup.-apus.	23	
19.	Ioan Pura	Feldioara	23	
20.	George Smăd	Arpaşul-sup.	31	
21.	Victor Solomon	Porumbacul-sup.-apus.	23	
22.	George Stoica *	Sebeşul-inf.	23	
23.	Iosif Stoica	Sebeşul-inf.	23	
24.	Petru Tarcea	Streja-Cârţişoara	31	
25.	Adam Tutor *	Arpaşul-sup.	23	
26.	Adrian Udrişte	Oprea-Cârţişoara	23	
27.	Dumitru Vas	Arpaşul-inf.	23	
28.	Nicolae Vas	Arpaşul-inf.	23	decedat

Tractul Bistriţa:

1.	Stefan Bărbos	Borgo-Bistriţa	63	
2.	Ioan Duca	Borgo-Mijloceni	32	

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
3.	Ioan Filip *	Ida-mare	63	
4.	Iulian Flămând	Borgo-Suseni	22	
5.	Vasilie Jeican	Galați	63	
6.	Alexandru Jurca	Blașfalăul-de-sus	50	
7.	Adrian Mican *	Șimotelnic	22	
8.	Macedon Pop	Borgo-Mijloceni	63	
9.	Teodor Rânea	Borgo-Prund	23	
10.	Vincentiu Runcan *	Chintelnic	22	
11.	Grigore Șuteu	Bârla	22	
12.	Vasilie Țiț *	Blașfalăul-inf.	22	

Tractul Bran:

1.	Iacob Balcăș	Vlădeni	23	
2.	Iancu Berbece *	Cheia	23	
3.	Anania Boldor	Codlea	24	
4.	Virgil Bude	Râșnov	23	prisonier
5.	Ioan Buta	Sohodol	31	
6.	Moise Cențu	Șirnea	31	
7.	George Clinciu *	Moeciul-superior	23	
8.	George Cojanu	Magura	23	
9.	Rom Cristolovean *	Râșnov	24	
10.	Pompiliu Dan	Zernești	24	
11.	Nicolae Garoiu	Poiana-mărului	23	
12.	George Lincu	Cristian	2	
13.	Dumitru Marcu	Ghimbav	2	
14.	Ioan Nan	Râșnov	24	
15.	Ioan Pascu	Codlea	2	
16.	Ioan Pușcariu *	Moeciul-inferior	23	
17.	Ioan Pușcariu *	Sohodol	23	
18.	Ioan Pușcariu	Poiana-mărului	23	
19.	Trifon Pușcariu	Codlea	31	
20.	Traian Ripescu	Tohanul-nou	23	
21.	Emil Reit	Bran-Poarta	31	
22.	Iosif Renghea	Râșnov	2	
23.	Leonte Roman	Vulcan	23	
24.	Nicolae Runcean *	Peștera	23	
25.	George Spârchez	Fundata	23	
26.	Ioan Tănăsescu	Tohanul-nou	23	
27.	Bratu Tipei	Râșnov	24	
28.	George Todorache	Holbav	31	

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
Tractul Braşov:				
1.	Romul Ardelean	Braşov-vechiu	2	
2.	Ioan Baboie	Braşov-Schei	24	
3.	Vasilie Bărbier	Măgheruş	2	
4.	Stefan Belîndescu *	Braşov	24	
5.	Ioan Bodârnea	Preşmer	31	
6.	Ioan Calborean	Preşmer	2	
7.	Nicolae Cârstea	Preşmer	31	
8.	Romul Cosma	Stupini	2	
9.	Ioan Cranga *	Bod	24	
10.	Vasilie Cranga *	Sânpetru	24	
11.	George Fătuleţ	Herman	24	
12.	Const. Furtună	Rotbav	2	
13.	Stefan Garoiu *	Hălchiu	24	
14.	George Govna	Braşov-Schei	2	
15.	Nicolae Hamzea	Târlungeni	24	
16.	Nicolae Ilie	Feldioara	31	
17.	Savu Luca *	Satulung	24	
18.	Dumitru Marcea	Braşov-Schei	24	
19.	Vasilie Micudă	Purcăreni	24	
20.	Ioan Oancea	Turcheş	2	
21.	Nicolae Oancea	Braşov-Schei	24	
22.	Nicolae Pană	Satulung-Ad.	24	
23.	Aurel Popoviciu *	Braşov	24	
24.	George Preşmerean	Braşov-Schei	50	
25.	Ioan Sporea *	Feldioara	24	
26.	Nicolae Stoicoviciu *	Braşov	24	
27.	George Şurariu	Preşmer	24	

Tractul Câmpeni:

1.	Alexandru Galdău *	Ponorel	21	
2.	Ioan Lazar *	Arada	21	
3.	Ioan Lazea *	Lăzeşti	21	
4.	Ioan Macaveiu	Neagra-de-jos	50	
5.	Nicolae Mateş	Albac	50	
6.	Eliseiu Morcan *	Gârda-de-sus	21	
7.	George Nariţa	Vidra-de-sus	21	
8.	Iosif Necş	Secătura	21	
9.	Traian Paşca	Gârda-de-jos	50	

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
10.	Ioan Pușcariu	Poiana	23	
11.	George Răsiga	Vidra-medie	50	
12.	Gerasim Sicoie	Sohodol-sat	21	
13.	Constantin Trifa	Certege	50	
14.	Emil Vlasiu *	Vidra-medie	21	

Tractul Cetatea-de-piatră:

1.	Stefan Bărbos *	Rohia	21	
2.	Valer Bărbos	Cupșeni	63	
3.	Cornel Cosma	Rogoz	31	
4.	Nicolae Crețu	Curtuiuşul-mic	63	
5.	Gavril Cristea *	Borcut	32	
6.	Ioan Cristea	Vima-mică	63	
7.	Ioan Danciu	Fânațe	32	
8.	Ioan Dragomir *	Surduc-Copalnic	21	
9.	Augustin Herman *	Masca	21	
10.	Teodor Herman	Făurești	63	
11.	Gavriil Nichita	Peteritea	63	
12.	Ioanichie Șovrea	Cărbunariu	63	

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tractul Cluj:

1.	Ambr. Buia Abui *	Cara	21	
2.	Iosif Coste	Sebeșul-mare	21	
3.	Simeon Lașiță	Mărișel	50	
4.	Ioan Magiar	Mociu	22	
5.	Aurel Petean	Bărăi	22	
6.	Nicolae Postea *	Măguri	23	

Tractul Cohalm:

1.	Erofteiu Bârsan	Paloș	31	
2.	Ioan Bârsan *	Bogata-Olteană	24	
3.	Ioan Bogdan	Paloș	24	
4.	George Borcoman	Ștena	2	
5.	Zacheiu Borcoman	Cohalm	24	
6.	Ioan Butta	Jibert	24	
7.	Ioan Csiki	Mateiaș	24	prisonier
8.	Ioan Drăghiciu	Valendorf	24	
9.	Ioan Frâncu	Dăișoara	23	a căzut
10.	Nicolae Iosif	Draos	24	dispensat
11.	Nicolae Lancea	Crihalma	24	

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
12.	Pompiliu Luca	Beia	24	
13.	George Maican	Ticușul-român	24	
14.	Ilarie Nistor	Viscri	31	
15.	Ioan Pică	Lovnic		Trupa sanit.
16.	Ioan Popoviciu	Mercheașa	31	
17.	Ioan Pulca	Dăișoara	24	
18.	Ioan Secheli	Agoștin	24	
19.	George Stelea	Bundorf	31	

Tractul Dej:

1.	George Biliboacă	Gârbău	31
2.	Ioan Ciupe	Gostila	32
3.	Const. Cotuțiu *	Dobricel	21
4.	Nicolae Cristea *	Chiuești	21
5.	Gavriil Gog	Olpret	32
6.	Ioan Miclea *	Ciubanca	21
7.	Vasile Moldovan *	Curtuiuş	21
8.	Mihail Oros *	Baba	21
9.	Ioan Percea *	Osoiu	21
10.	Ioan Purșa	Ciceu-Hășmaș	63
11.	Pompeiu Țolca *	Diug	21
12.	Gregoriu Ursu	Negrilești	21

Tractul Deva:

1.	Sabin Bogdan	Banpotoc	9
2.	Alexe Grădinar	Vălișoara	2
3.	Ioan Popoviciu	Sântandreș	23
4.	Dumitru Preda	Hondol	22

Tractul Dobra:

1.	Andrei Ciovică	Săcămaș	31
2.	Petru Incicău *	Briznic	23
3.	Aurel Ionuț	Rădulești	50
4.	Toma Roșiu *	Dobra	23
5.	Vasilie Turculeț	Tisa	31

Tractul Făgăraș:

1.	Chirion Adămoiu *	Sâmbăta-sup.-apus.	
2.	Octavian Alămorean	Herseni	23
3.	Moise Bârsan	Beclean	23

280

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
4.	Procopiu Bența	Hurez	23	
5.	Galaction Bica *	Sâmbăta-sup.-răs.	23	
6.	Ioan Bica	Perșa	31	
7.	Visarion Bica	Voivodenii-mari	23	
8.	Mateiu Boamfă	Părău	31	
9.	Nicolae Bologa	Boholț	31	
10.	Mateiu Chiușdea *	Berivonii-mici	23	
11.	Alexandru Comșa	Comana-superioară	31	
12.	George Comșa	Galați	23	
13.	Ilariu Comșa	Mândra	23	
14.	Filon Flucuș *	Șinca-nouă	23	
15.	Cornel Langa *	Veneția-inferioară	23	
16.	Iosif Ludu	Luța	23	
17.	Victor Mardan	Sâmbăta-sup.-apus.	31	
18.	Ioanichie Maxim	Sâmbăta-infer.	31	
19.	George Niciu	Cuciulata	31	
20.	I. Paicu	Calbor	2	
21.	George Renghea *	Șinca-nouă	23	
22.	Emil Roșeală	Cuciulata	31	
23.	Nicolae Roșca	Veneția-inf.	23	
24.	Lazar Sbârneciu *	Toderița	23	
25.	Galacteon Stelea	Voivodenii-mici	23	
26.	Vincentiu Stefan *	Sâmbăta-sup.-răs.	23	
27.	Dumitru Șurariu	Perșani	2	
28.	Isidor Turcea	Șinca-nouă	31	
29.	Nicolae Țuțura	Beclean	23	
30.	Vasile Vaja	Boholț	31	
31.	Eremie Varga	Cincșor	31	

Tractul Geoagiu :

1.	Nicolae Botean	Geoagiu	23
2.	Teofil Crișan *	Băcăinț	23
3.	Lazar Stoica	Renghet	64
4.	Aron Todea	Balșa	64

Tractul Hațeg :

1.	Ioan Părăian	Valea-Sângeorgiu	64
----	--------------	------------------	----

Tractul Hunedoara :

1.	Ioan Brâncoveanu *	Hunedoara	23
2.	Dumitru Joandrea	Batiz	31

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
----------	--------	-------------	----------	-----------

Tractul Ilia:

1.	Iosif Andrica	Zam	23	
2.	Ioan Boş	Gothatea	23	
3.	Ioan Dan *	Boz	23	
4.	Drăgan Mariş *	Sârbi	23	
5.	Victor Pleşa	Valea-lungă	23	
6.	Nica Savu	Ilia	23	
7.	Ioan Tomescu	Visca	23	

Tractul Lupşa:

1.	Diomid Bedelean *	Hădărău	50	
2.	Ilarie Beian	Ocolişul-mare	50	
3.	Ioan Biji *	Runc	21	
4.	Leonte Canja	Vidolm	31	
5.	Lazar Chirilă *	Muncel	50	
6.	Sebastian Ciapa *	Lupşa	50	
7.	Macaveiu Cutean	Mogoş-Micleşti	21	
8.	Iosif Herdea	Ponor	21	
9.	Victor Maca	Sălciuma-de-sus	50	
10.	Silvestru Moruşca	Cacova-Ierei	50	
11.	Teodor Nicoară	Mogoş-Mămăligani	21	
12.	Ioan Perde	Valea Geogelului	21	
13.	Gavriil Rancea	Brăzeşti	50	
14.	Iuliu Teuţan	Ocolişul-mic	50	
15.	Ilarie Tulburean *	Oreşti		

Tractul Mediaş:

1.	Andrieu Blotor	Moşna	31	
2.	Alexe Cheţian *	Frâua	23	
3.	Ilarie Gheaja *	Blăjel	23	
4.	Zaharie Harhoi	Aţel	24	
5.	Virgil Imbăruş	Mediaş	31	invalid
6.	Mihail Jampa	Chesler	31	
7.	Ioan Langa	Dârlos	50	
8.	Adrian Neagoe *	Buzd	23	
9.	Ioan Neculoiu	Şaroş	23	
10.	Aurel Oltean *	Haşag	23	

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
11.	Stefan Pocan	Hoghilag	24	
12.	Emil Popp	Curciu	50	
13.	Miron Racoța *	Agârbiciu	23	
14.	Teofil Savu	Richisdorf	31	
15.	Alexandru Șofariu	Vorumloc	31	

Tractul Mercurea :

1.	Ioan Bârsan *	Reciu	23	
2.	Onisifor Borcea	Ludoș	23	
3.	Vasilie Bratu	Armeni	23	
4.	George Bucurenciu	Poiana	23	
5.	Simeon Chirilă	Beșinău	23	
6.	Toma Coldea	Cinade	50	
7.	Mitrofan Cosgarea	Tău	23	a căzut
8.	Nicolae Fărcașiu	Apoldul-inferior	23	
9.	George Ghișe *	Poiana	23	
10.	Vasilie Greavu *	Gârbova	23	
11.	Romul Nicola	Gârbova	23	
12.	Ioan Oancea	Cunța	23	
13.	Ilie Oltean *	Ludoș	23	
14.	Remus Pop	Rod	64	
15.	Ieronim Puia *	Mercurea	23	
16.	Dionisie Răulea *	Bogatu	23	
17.	Ioan Sava *	Ludoș	23	
18.	Mateiu Scorobeș *	Mercurea	23	
19.	Nicolae Șerbu *	Poiana	23	
20.	Ioan Tănase	Poiana	23	

Tractul Murăș-Oșorheiu :

1.	Simeon Lașiță	Sângeorgiul-de-pădure	64	
2.	Ioan Moldovan	Nasna	22	
3.	Augustin Pop *	Cerghidul-mare	22	
4.	Daniil Răchițan	Icelandul-mare	23	

Tractul Orăștie :

1.	Dionisie Albu	Căstău	21	
2.	Constantin Baicu *	Orăștie	23	
3.	Remus Baci	Orăștioara de sus	64	
4.	Vasilie Basarabă *	Vaidei	23	

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
5.	Ioan Bratu	Dâncul-mare	23	
6.	Ioan Bunea	Romos	23	
7.	Ilie Bura	Romoșel	64	
8.	Ioan Căliman	Sibișel	23	
9.	George Daniil *	Căstău	23	
10.	Petru Doroga *	Pișchinți	23	
11.	Avram Dubleş.	Romoșel	23	
12.	Ioan Fleșeriu	Turdaș	23	
13.	Petru Furduiu	Balomir	23	
14.	Nicolae Haneș *	Petreni	23	
15.	Petru Moga	Șibot	23	
16.	Porfiriu Nicoară *	Vinerea	23	
17.	Sabin Safta *	Romos	23	
18.	Liviu Șelmărean	Șibot	23	
19.	Ioan Stăneasă	Beriu	64	
20.	Nicolae Voina	Vaidei	21	

Tractul Reghinul-săsesc:

1.	Ioan Borșanu	Deda	62
2.	Constantin Brăteanu	Ibănești	62
3.	Grigoriu Ceonța	Deda	62
4.	George Crăciun	Luieri	62
5.	Vasilie Cristea *	Idicel-pădure	62
6.	Crăciun Dan	Nadășa-română	62
7.	Zaharie Frandeaș *	Hodac	62
8.	Teodor Libeg	Filea	62
9.	Emil Mateiu *	Meșterhaza	62
10.	Nicolae Nașcu *	Răstoșnea	22
10.	Nicolae Nistor *	Săcal	22
12.	Victor Oprea *	Dumbrava	22
13.	Dumitru Sava *	Potoc	

Tractul Săliște:

1.	Ilie Arsenie	Gurarâului	23
2.	Nicolae Bembea	Sibișel	50
3.	Ilie Brad	Gurarâului	23
4.	Constantin Criștiu *	Săliște	23
5.	Ioan Dancu	Amnaș	21
6.	Nicolae Hanzu	Gurarâului	31

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
7.	Constantin Iosof	Mag	31	
8.	George Ittu	Mag	31	
9.	George Miha	Săcel	23	
10.	George Păcurariu *	Tilișca	23	
11.	Ioan Patachi *	Săcel	23	
12.	Ioan Răchișan *	Galeș	23	
13.	Daniil Săroiu	Tilișca	31	
14.	Cornel Schiau	Topârcea	50	
15.	Ioan Știrban *	Topârcea	23	
16.	Constantin Tipuriță	Vale	23	

Tractul Sebeșului:

1.	George Albu	Sebeșul-săsesc	13	
2.	Gregoriu Bădilă	Deal	13	
3.	Longin Bucur	Lancrăm	64	
4.	Vasile Cărpinișan *	Răhău	23	
5.	Ioan Cionca	Pianul-de-sus	13	
6.	Teodor Ciuchendea	Șugag	13	
7.	Ioan Chivescu	Strugar	13	
8.	Ioan Codău	Ohaba	21	
9.	Aurel Cosma	Berghin	23	
10.	Ioan Dobre	Căpâlna	64	
11.	Augustin Dura	Săsciori	64	
12.	Alex. Duvlea	Sebeșel	64	
13.	Laurean Fleșer	Răhău	64	
14.	Simeon Floca	Răhău	23	
15.	Gh. Ghișoiu	Câlnic	64	
16.	Ioan Goța	Daia	64	
17.	Sabin Jula	Câlnic	64	
18.	Dumitru Ivan *	Ohaba	23	
19.	Nicolae Maniț	Vingard	23	
20.	Ioan Miclăuș	Pianul-de-sus	23	
21.	Nicolae Muntean *	Vingard	23	
22.	Dumitru Oana	Pianul de-sus	64	
23.	Daniil Ordean	Pianul-de-jos	64	
24.	Petru Pătrângenariu	Daia	21	
25.	Ioan Pavel	Lancrăm	23	
26.	Ioan Pavel	Sebeșul-săsesc	23	
27.	Daniil Petrașcu	Loman	64	

440

Nr. crt.	Numele	C o m u n a	Nr. reg.	Observări
28.	Virgil Pop	Cacova	64	
29.	Aron Rîurean	Laz	64	
30.	Simion Romonițan	Petrifalău	64	
31.	Ioan Rusan	Ohaba	21	
32.	Avram Savu	Lancrăm	23	
33.	Miron Stefan *	Șugag	23	
34.	Ilie Tărchilă *	Tărtăria	23	
35.	Teodor Trifa	Pianul-de-jos	23	
36.	Vasilie Zdrenghea	Sebeșel	64	
Tractul Sibiiu :				
1.	Ioan Bânda	Gușterița	23	
2.	Aurel Barbu *	Tălmăcel	23	
3.	Alex. Bârsan *	Rusciori	23	
4.	Ioan Belașcu *	Loamnăș	23	
5.	Toma Benchea	Roșia	31	
6.	Ioan Branea *	Boița	22	
7.	Ioan Bratilescu	Boița	23	
8.	Nicolae Bogdan	Nucet	31	
9.	Simion Borțan	Slimnic	23	
10.	Teofil Căliman	Rășinari	23	
11.	Cornel Ciorăn	Râusadului	31	
12.	Eugen Crăciun	Rășinari	23	
13.	Isidor Dopp	Cristian	31	
14.	Stefan Drăghiciu *	Sadu	23	
15.	Ioan Dragomir *	Boița	23	
16.	Isaia Hociotă	Slimnic	32	
17.	Ioan Iancu	Mohu	31	
18.	Ioan Imbăruș	Sibiiu	31	a căzut
19.	Nicolae Iordan *	Sibiiu	23	
20.	Ioan Neagu	Poplaca	23	
21.	Arsenie Nedelcu *	Șelimbăr	23	
22.	Oprea Olariu	Poplaca	23	
23.	Ioan Opriș	Șura-mare	23	
24.	Stefan Pau *	Cristian	23	
25.	Petru Pop	Cornățel	31	
26.	Candid Popa	Sibiiu	23	dispensat
27.	Bucur Sasu *	Rășinari	23	
28.	Nicolae Secărea *	Tălmăcel	23	
29.	Nicolae Simu	Vurpăr	31	

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
30.	Stanciu Stroia *	Cacova	23	
31.	Ioan Vidrighin	Rășinari	23	
32.	Ioan Vițalariu *	Poplaca	23	
33.	Ioan Vinerean	Ruși	23	

Tractul Sighișoara :

1.	George Baboș *	Feleag	24	
2.	Max. Bendorfean	Daneș	31	a căzut
3.	Nicolae Brândușe *	Țelina	24	
4.	Ioan Calin	Ferihaz	31	
5.	Nic. Dragomir	Saschiz	23	
6.	Gavriil Hudea	Hendorf	31	
7.	Ioan Huiu	Criș	31	
8.	Ioan Vigheciu	Trapold	31	
9.	Nicolae Marcu	Andrașfalăul-rom.	50	
10.	Ioan Mardan	Meșendorf	24	
11.	Ioan Oltean	Laslea-mare	21	
12.	Nicolae Oltean	Boiul-mare	21	
13.	Petru Postoiu *	Șard	23	
14.	Dimitrie Răgneală	Retișdorf	31	
15.	Aurel Vlăduț	Malencrav	24	
16.	Aurel Zichil *	Șaeș	24	

Tractul Târnava :

1.	Octavian Benția	Laslăul-român	31	
2.	Ioan Ciotlos	Șoimușul-român	21	
3.	Nicolae Limbășan	Boian	50	
4.	Augustin Moga *	Bobohalma	21	
5.	Ioan Moldovan *	Lepindea	21	
6.	Alimpiu Morariu	Deag	21	
7.	Simeon Nan *	Chinciș	21	
8.	Ioan Neamț	Fărău	21	
9.	Alexandru Pop	Sălcud	21	
10.	Pompiliu Popa	Boian	31	

Tractul Treiscaune :

1.	Nicodim Bâgiu *	Intorsura-buzăului	24	
2.	Romulus Belășcu	Boroșneul-mic	23	a căzut

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
3.	Alexandru Ciucan *	Covasna	24	
4.	Andreiu Drăguș	Bacitelec	31	
5.	G. Fazekas Olar	Boroșneul-mi	2	
6.	Ioan Ganea	Brețcu	31	
7.	Aron Pușcariu *	Brețcu	22	
8.	Ioan Tampa	Chezdi-Mărtănuș	2	a căzut
9.	Victor Zaharia	Poiana-sărată	24	

Tractul Turda :

1.	Stefan Aruncutean *	Muierău	21	
2.	Simion Crainic	Vaidasig	51	
3.	Ioan Meșianu *	Agriș	21	
4.	Ioan Moldovan	Sânmihaiu	21	
5.	Vasile Roșca	Turda	21	
6.	Remus Roșca *	Hărăstăș	21	
7.	Alexandru Tăușan	Găbud	50	a căzut

Tractul Unguraș :

1.	Gavriil Bria	Jac	32	
2.	Nistor Dragoș	Bălan	5	
3.	George Triff	Bodia	32	
4.	Ioan Georgea *	Bălan	21	
5.	Vasile Nosa *	Rachiș	21	
6.	Gavriil Păușan	Păușa	32	
7.	Ioan Terec	Baica	21	
8.	Augustin Romișan	Unguraș	32	
9.	Ioan Zach *	Dol	21	

Tractul Zarand :

1.	Ioan Bârna *	Vaca	23	
2.	George Bucur	Zdrapți	21	prisonier
3.	Ilie Bunea	Blăjeni-Criș Grosuri	24	prisonier
4.	Azarie Circo	Ormindea	64	
5.	Nicolae Crăciun *	Stânița	21	
6.	Valeriu Damian	Crișcior	64	
7.	Nicolae Faur	Luncoiul-de-jos	64	
8.	Ioan Fodor	Curechiu	23	
9.	Petru Giurgiu *	Ribița	23	

Nr. crt.	Numele	Comuna	Nr. reg.	Observări
10.	Silviu Glava	București	64	
11.	Traian Grozav	Ribița	33	
12.	Lazar Lazar	Junc	64	
13.	Pavel Lazar	Mesteacăn	23	
14.	Teodor Lungu *	Țerățel	23	
15.	Petru Mateș	Valeabrad	64	
16.	Ioan Micu	Vaca	64	
17.	Ioan Mihailă	Săliște	23	
18.	Ioan Oancea *	Rovine	23	
19.	Ioan Pârvu	Dupăpiatră	64	
20.	Ioan Pavel	Bulzeștii-de-jos	23	a căzut
21.	Petru Rusu	Cebea	23	
22.	Ioan Tisu	Cebea	23	
23.	Simeon Stănuleț	Mihăleni	31	

De încheiere să facem puțină socoteală. Conform statisticei oficiale, la sfârșitul anului școlar 1913/14, deci când a izbucnit războiul, arhidieceza noastră avea 652 de școli cu 808 puteri didactice. Dintre acestea 45 sunt învățătoare. La începutul războiului au fost mobilizați 357 de învățători. La asertările făcute în cursul războiului, au mai fost găsiți apți încă 158 de învățători. Consistorul având în vedere, că aceștia sunt indispensabili pentru învățământ, care în lipsa lor ar fi trebuit să se sisteze, a intervenit la ministerul de culte și instrucțiune publică, și acesta a și scutit pe timp nedeterminat 148 dintre ei. Aceștia au rămas deocamdată în posturile lor de educatori. Tabloul se prezintă astfel:

Învățători mobilizați	357
Învățători dispensați	148
Învățători refuzați	2
Inv. propuși dar încă nedispensați	8
Total .	515

Socotind în procente numărul învățătorilor cari au îndatoriri militare, obținem cifra de 63·61%. Dacă din numărul total al puterilor didactice, scădem cele 45 de învățătoare, cari supt raport militar nu pot veni în combinație, ar rămâne 763 de învățători. Raportând la aceștia numărul de 515, rezultă un procent de 67·36.

Ceea ce înseamnă, că numărul învățătorilor-soldați, trece peste două treimi ale corpului didactic primar din arhidieceza ortodoxă a Transilvaniei.

Să dea Dumnezeu, ca această uriașă jertfă de sânge, adusă de dascălii neamului nostru, să deschidă în istoria școalelor românești, epoca îndreptățită, a deplinei libertăți sufletești și naționale.

